

Handläggare
Kerstin Alquist
08-508 260 77

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-08-29

Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050. Svar på remiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remiss.
2. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Fredrik Alfredsson
Tf Förvaltningschef

Daniel Firth
Tf Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har tagit fram ett förslag till en färdplan för hur Stockholm kan bli fossilbränslefritt 2050. Kommunstyrelsen har remitterat färdplanen till trafikkontoret. Sista svarsdatum är 2 september 2013.

Slutsatsen i förslaget är att det är möjligt att uppnå ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 med undantag för avfallsförbränning av fossila plaster, flygbränsle och bränsle till sjöfart. För att lyckas nå målet fordras enligt förslaget ett mycket målmedvetet arbete och att beslut som stödjer målet tas av staden, staten och enskilda aktörer i god tid. Dessutom måste ekonomiska medel avsättas, styrmekanismer inrättas och samordnas mellan alla relevanta aktörer.

Trafikkontoret stödjer inriktningen i färdplanen. Den ligger väl i linje med så väl Promenadstaden som Framkomlighetsstrategin och Avfallsplanen. Kontoret instämmer i att alla de föreslagna

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 260 77
Växel 08-508 272 00
kerstin.alquist@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

typerna av åtgärder är viktiga pusselbitar för att nå målet men anser att det behövs noggrannare studier av vilken den bästa kombinationen av dem är. Kontoret deltar gärna i det fortsatta arbetet med dessa.

Trafikkontoret saknar slutligen resonemang kring hur acceptans för åtgärderna i färdplanen kan skapas hos Stockholmare.

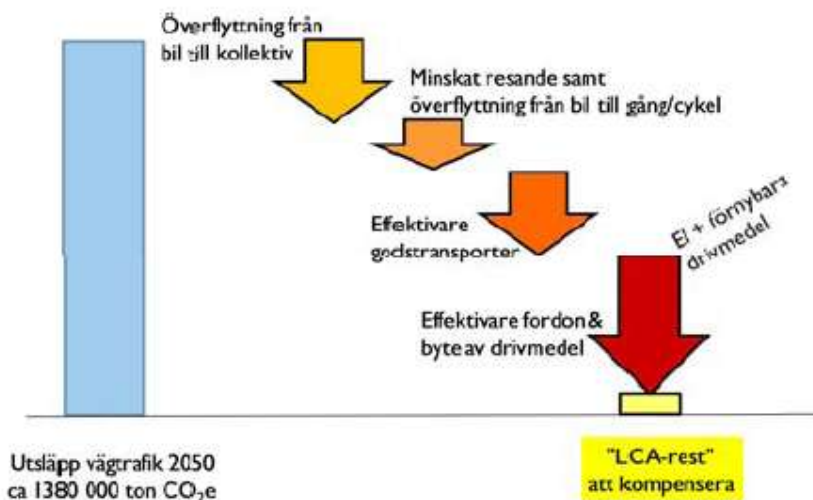
Bakgrund

Kommunfullmäktige fastslog i stadens budget för 2009 att Stockholm ska vara fritt från fossila bränslen 2050. Riksdagen har också ett mål att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2050. Miljöförvaltningen har tagit fram ett förslag till en färdplan för hur Stockholm kan bli fossilbränslefritt 2050 som remitterats till trafikkontoret.

Slutsatsen i förslaget är att det är möjligt att uppnå ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 med undantag för avfallsförbränning av fossila plaster, flygbränsle och bränsle till sjöfart. För att lyckas nå målet fordras enligt förslaget ett mycket målmedvetet arbete och att beslut som stödjer målet tas av staden, staten och enskilda aktörer i god tid. Dessutom måste ekonomiska medel avsättas och styrmekanismer inrättas och samordnas mellan alla relevanta aktörer. Färdplanen antar att ett stort antal åtgärder sätts in för transportsektorn mellan 2015 och 2020 för att nå målet 2050. Dessa tillhör kategorierna;

- överflyttning av personresor från bil till kollektiva färdmedel
- minskat behov av att resa samt överflyttning från bil till gång och cykel
- effektivare godstransporter
- effektivare miljöfordon och byte till biogas och elbilar

Storleksordningen för utsläppsminskningarna från respektive åtgärdskategori visas i figur 1 på nästa sida.

Figur 1: Utsläppsminskningar för åtgärds-kategorier i transportsektorn.

Färdplanen omfattar all energianvändning inom Stockholms kommuns geografiska gräns dvs utsläpp från; uppvärmning och kylning av fastigheter, vägtransporter, sjöfart, tåg samt flygtransporterna vid Bromma upp till 915 meter och all övrig gas- och elanvändning av hushåll och verksamheter. Övriga växthusgasutsläpp som Stockholmarna ger upphov till inkluderas inte. Därför räknas t ex inte stockholmarnas konsumtion av produkter producerade utanför kommunen eller resor utanför den samma när Stockholm ska bli fossilbränslefritt. En viktig del av planen, utöver att växla till fossilfri energi, är att effektivisera energianvändningen.

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat färdplanen för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 till Trafikkontoret. Sista svarsdatum är 2 september 2013.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret koncentrerar remissvaret på sina ansvarsområden, vilka är transporter på land samt avfallshantering.

Trafikkontoret vill först understryka att kontoret stödjer intentionen i färdplanen. Åtgärderna och innehållet återfinns i och är i linje med såväl stadens trafikstrategi, Framkomlighetsstrategin, som stadens översiktsplan, Promenadstaden. De delar som berör avfallshantering överensstämmer också med kontorets Avfallsplan. Avfall berörs dock i liten utsträckning av planen eftersom Stockholmarnas konsumtion av varor producerade utanför kommunen inte är

inkluderade. Angående åtgärder för att minska mängden avfall vill kontoret föra fram vikten av information för att påverka människors beteende.

Trafikkontoret instämmer också i att en kombination av de fyra tidigare nämnda åtgärdskategorierna är nödvändig för att nå målet ett fossilbränslefritt Stockholm 2050. Kontoret har tillsammans med andra aktörer stor möjlighet att påverka de första tre kategorierna. Flera av åtgärderna som tillhör respektive kategori utförs också redan idag när kontoret arbetar med Framkomlighetsstrategin och Promenadstaden. Kontoret och staden i övrigt har begränsad rådighet över den fjärde kategorin. Där är det istället staten och EU som behöver fatta de beslut som leder fram till målet.

Trafikkontoret efterlyser mera djupgående analyser av hur åtgärderna påverkar varandra och vad som är bästa mix från ett samhällsekonomiskt perspektiv samt i vilken ordning olika åtgärder bör sättas in för bästa effekt. När en sådan fortsatt analys tas fram av miljöförvaltningen vill trafikkontoret gärna delta. Kontoret kommer gärna med synpunkter och råd men har i nuläget inte resurser till ytterligare studier utöver vad som redan görs inom ramen för Framkomlighetsstrategin, Parkeringsplan, Gångplanen etc. Det är därför angeläget att resurser för fördjupade studier reserveras inom ramen för projektet med färdplanen.

Trafikkontoret anser att de antaganden som görs om överflyttning av resor från bil till kollektivtrafik kan vara optimistiska. Framkomlighetsstrategins beräkningar om ökade kollektivandelar bygger på att de nya resorna som tillkommer under höghastighet till följd av befolkningsökningen sker i högre grad med kollektivtrafik, cykel och gång. Att få en högre andel av de två tredjedelar av resor som sker utanför höghastigheten att ske med annat färdmedel än bil är av erfarenhet mycket svårt. Detta innebär emellertid inte att ökad kapacitet i kollektivtrafiken inte är nödvändigt. Tvärt om instämmer kontoret i färdplanens bedömning att en stor utbyggnad samt ökat utbud av kollektivtrafik är vägen framåt. Dock är kollektivtrafikens huvudsyfte att effektivt förflytta människor, inte främst att minska miljöpåverkan av resande.

Trafikkontoret anser att det bör förtydligas på vilket sätt rekyleffekten tas med i färdplanen. Traditionellt har energieffektiviseringar av privatbilen till stora delar ätits upp av

starkare motorer och tyngre fordon. Mindre energiåtgång gör också resor med bil billigare vilket kan vara ett incitament för längre och fler resor. En viktig fråga är därför hur staden och staten styr för att motverka denna typ av effekter.

Trafikkontoret saknar resonemang kring hur acceptans för åtgärderna i färdplanen kan skapas hos Stockholmare. Att nå målet ett fossilbränslefritt Stockholm kommer innebära att staden påverkar människors vanor och liv. Kontoret anser att staden måste ha en plan för hur vi får med oss stadens medborgare på färden till ett fossilbränslefritt Stockholm 2050. En grundförutsättning för att medborgarna ska kunna fatta långsiktigt hållbara beslut är att det finns ekonomiska incitament som styr i rätt riktning. Det är därför viktigt med tydliga spelregler som leder till effektiva anpassningar också på lång sikt. Kontoret instämmer alltså i att det som föreslås i färdplanen är nödvändigt för att nå målet men saknar svar på frågan hur staden når dit.

Trafikkontorets förslag

Trafik- och renhållningsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remiss samt förklarar beslutet omedelbart justerat.

Slut

Bilagor

1. Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050